

HÖGAKTUELLT

Personaltidning för HÖGSKOLAN I GÄVLE Nr 2 – Mars 2012

Konstnärlig forskare

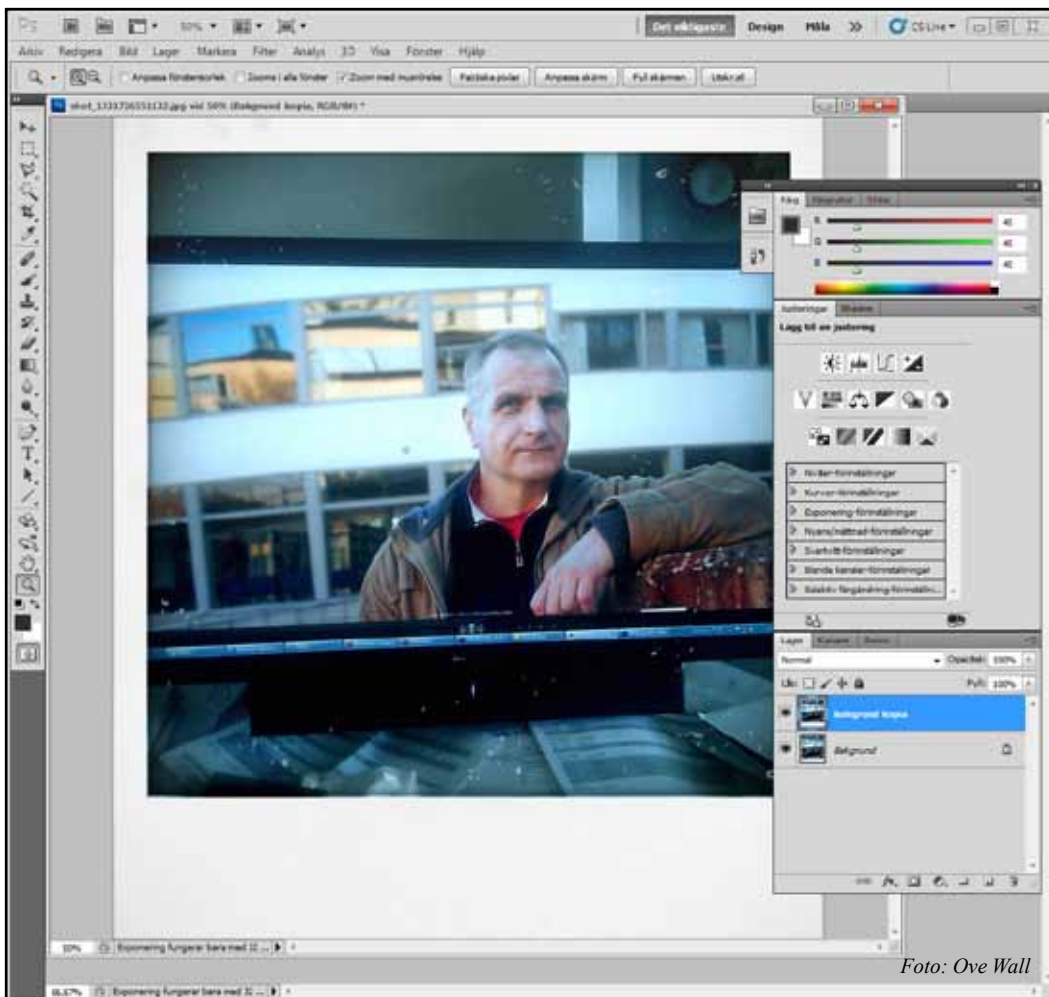

Foto: Ove Wall

I takt med att bilden eller fotografiet får allt större plats i snart sagt alla samhällsområden ökar behovet av kunskap om hur bilden kan användas.

Samtidigt som han vill uppmana sina studenter att ta risker i sitt bildskapande menar han, följdriktigt, att man när som helst kan bli lurad av bilderna.

Lars Wallsten är lektor i bildpedagogik, etablerad konstnärlig fotograf, tidigare Hasselbladsstipendiat och hoppas att flera avdelningar på HiG ska se möjligheterna med fotografiet.

Sid. 3

Möjlighet till besparing

Roger Kvist fortsätter i HA en debatt som förts i lokala media om fördelar respektive nackdelar med samgående med Uppsala universitet. Det skulle inte minst ge "administrativa skalfördelar", skriver han.

Sid. 4

Traditionsenligt valborgsmässofirande i Regementsparken

Den långa traditionen av majbrasa, tal och sång fortsätter som vanligt den sista april i Regementsparken. Och som traditioner sällan ändras, det ligger liksom i dess natur, kommer Gefle Drängar att stämma upp vårsånger, rektor Maj-Britt Johansson stå för välkomsttal till våren och Gävles största valborgsmässoeld att sträcka sig mot himlen. Det senare sker klockan tjuogoett. Allmänheten hälsas mycket välkommen att delta!

22:e årgången

Högaktuellt

Personaltidning för
Högskolan i Gävle
801 76 Gävle
Besöksadress:
Kungsbäcksvägen 47

[www.hig.se/
hogaktuellt/](http://www.hig.se/hogaktuellt/)

Ansvarig utgivare:

Lars Söderberg
senior advisor

Redaktör:

Ove Wall
E-post: owl@hig.se
026-64 89 17

Tryck:

NRS Tryckeri
1 500 ex.

Annonspriser:

3 000:-/kvartssida
5 500:-/halvsida
exkl moms
Även andra format
kan fås.

Nästa nummer:

vecka 17

Manusstopp:

4 april

Debattstopp:

9 april

Redaktionen förbehåller sig rätten att korta i insänt material. Det görs om möjligt i samråd med skribenten. Ange gärna källan vid citering.

Snart födelsedag!

Den 1 juli 1977 invigdes Högskolan i Gävle-Sandviken som 1998 blev Högskolan i Gävle. Vi fyller alltså 35 år 2012. Det är ingen hög ålder utan vi tillhör gruppen ”unga lärosäten” i vårt land. Är det en fördel eller en nackdel kan man fråga sig? Lider vi av att inte kunna falla tillbaka på månghundraåriga traditioner? Skapar det en osäkerhet inom vår organisation och finns det en risk att stödet från det omgivande samhället i regionen blir svagare till följd av att vi är en ”ung företeelse”? Det är frågor som är lämpliga att fundera kring i samband med vårt jubileum.

Under 35 år hinner man givetvis skapa traditioner men tiden för implementering utgörs bara av några decennier och inte av flera sekel. Det innebär att traditionerna blir ”mindre mogna” och inte lika trygga att falla tillbaka på. Det kan upplevas som en osäkerhet men behöver inte vara negativt för en organisation. Synsättet är viktigt i denna fråga. Vad betyder det för självbilden att medarbetare som kanske i dag är verksamma vid lärosätet har varit med och utformat och skapat traditionerna? Vad betyder det att traditionerna har vuxit fram i ”dagens samhälle” och är anpassade till hur vi tänker och verkar idag?

Jag hoppas att anställda och studenter vid Högskolan i Gävle ser det som en fördel att våra traditioner har skapats i modern tid och ständigt tillåts att utvecklas efter våra gemensamma önskemål.

Rektor Maj-Britt Johansson

större för att stötta sina ”unga” regionala högskolor ekonomiskt än engagemanget i storstäderna för att ekonomiskt stötta sina stora anrika universitet.

Behovet av regionalt ekonomiskt stöd är också avsevärt större för en regional högskola än ett ”gammalt anrikt universitet”. Ser vi till det ”mentala stödet” till Högskolan från länets invånare tror jag att det sannolikt påverkas av vår ringa ålder.

Vi är en ganska ny fågel i ett län med en industristruktur som medfört att behovet av akademisk utbildning varit relativt lågt. Det kan innebära att en del av länets invånare har svårt att identifiera sig med vår verksamhet.

Högskolan i Gävle har dock under den relativt korta tid den existerat betytt oerhört mycket för regionens utveckling. Vi vet att vår högskola har medverkat till att väsentligt höja utbildningsnivån i Gävleborgs län och därmed gjort invånarna i Gävleborg attraktiva för såväl den regionala som nationella arbetsmarknaden samt den internationella.

Det ska vi fira på vårt jubileum, som äger rum den 31 maj, med föreläsningar, öppet hus med mera under dagen samt en personalfest på kvällen.

Varmt välkomna att fira våra första 35 år den sista maj!

Hade Högskolan i Gävle stöttats mer av det omgivande samhället om vi existerat sedan 1400-talet, varit universitet och kanske legat i en storstadsregion? Den frågan är komplex att besvara. Sett till ekonomiskt stöd tror jag att svaret är nej.

Generellt sett är engagemanget från det omgivande samhället ute i regionerna

MAJ-BRITT

Lars Wallsten:

Fotografen och bildtvivlaren

Konstnärlig forskning är ett relativt nytt akademiskt fält. Lars Wallsten är den förste i landet att disputera inom ämnet fotografisk gestaltning. Idag är han vikarierande lektor i bildpedagogik vid HiG och hoppas att forskare inom andra discipliner ska inse fotografiets potential.

Bakgrunden som polisman med specialisering inom kriminalteknik, gav Lars Wallsten många erfarenheter om människan i samhället men även om fotografiets betydelse på flera plan. Från det har han trängt djupt in i fotografins väsen, både som ett personligt uttryckssätt och som teori. Han har blivit fotografen som har en

tvivlande grundinställning till mediet. Det är ett förhållnings-sätt som han alltmer vill understryka och dela med sig av i sin gärning som lektor i bildpedagogik vid Akademin för utbildning och ekonomi vid HiG.

– Man bör inte glömma att alla bilder har en upphovsman; någon som har gjort en massa val vid bildframställningen.

Finns överallt

Varför är forskning om fotografi viktigt? En del säger sig självt. Fotografier finns överallt. De används inom så gott som alla samhällsområden. Vi har reklambilder, nyhetsbilder, konstnärliga bilder, bilder som symboler, bruksanvisningar, liksom de som tillskrivs så stor

sanningshalt att de används som bevis i vetenskap och juridik.

Stor betydelse

– Fotografiet har en stor betydelse för hur vi ser på oss själva och hur vi uppfattar världen. Med fotografiet som avbild följer också en massa teoretiska och filosofiska aspekter om sanning, verklighet och andra existentiella frågor.

Manipulation

I hans avhandling från Göteborgs universitet, *Anteckningar om Spår*, från maj i fjol finns bland annat en serie arrangerade bilder som anspelar på dokumentation av platser där något har hänt.

– De är exempel på ett undersökande av begreppet *spår*, vilket är en av inriktningarna i avhandlingen.

Motiven är vardagliga platser i ett hem, till exempel ett golv och en del av ett bord med på vissa ställen små pilar inklisterade. När jag tittar på bilderna tycks pilarna peka ut särskilt viktiga detaljer. Trots att jag som åskådare inte ser några detaljer tillmäter jag pilarna den största uppmärksamheten och glömmet bilden bakom.

Detta är ett exempel på bildmanipulation. Men manipulation kan dock vara så oerhört mycket. Det kan räcka att man ändrar färgerna något i ett fotografi för att åstadkomma en

Forts. nästa sida

Argument för Gävle + Uppsala

I en debatt i lokala medier har framförts åsikten om det positiva med att HiG går samman med Uppsala universitet. Det har nämnts kvalitetsvinster som orsak. Andra har pekat på vissa problem som skulle uppstå. Här ansluter sig professor Roger Kvist till den första åsikten.

Micael Melander och Lars-Torsten Eriksson har pekat på de problem som finns med ett samgående. Men det finns faktiskt även stora fördelar med att göra HiG till ett campus tillhörande Uppsala universitet, Uu. Jag tänker självfallet på administrativa skalfördelar, men även förbättrad rättssäkerhet för studenterna, ett effektivare arbetsmiljöarbete och en förstärkning av den vetenskapliga kvalitén.

Den mest uppenbara nyttan av ett samgående med Uu är

de administrativa skalfördelarna. HiG:s akilleshäl är de stora overheadkostnaderna. Ledningen är väl medveten om detta; den nya organisationen är ett försök att angripa problemet. Förvaltningschefen skall också genomföra en översyn av samtliga stödfunktioner för att minska kostnaderna. Allt detta är bra, men vi får inte glömma att administration och stödfunktioner inte bara är en budgetbelastning, utan även en nödvändig support för verksamheten.

Inte tillräckligt

Även om den nya organisationen kanske inte satt sig till fullo, upplever vi ändå på läraryrå att de resurser som anslagits för administration och ledning inte alltid är tillräckliga. Tjänstefördelningar som inte är färdiga förrän terminen redan är påbörjad och inköpsanmodan för några hundralappar, som tar tio dagar att få påskrivna, tyder inte på att chefer och handläggare

har tillräckligt med tid budgeterad för att effektivt kunna utföra sina arbetsuppgifter. Om vi ingick i en större organisation, skulle vi ha råd att tilldela chefer och andra tillräcklig arbetstid för att fullgott kunna genomföra sina uppdrag.

Avvikelser

Högskolan saknar både arbetsmiljöingenjör och högskolejurist. Idag finns det inte ett system med elektronisk rapportering av arbetsmiljöavvikelser, därför att vi inte har råd med en befattningshavare som handlägger dessa frågor. Resultatet har visat sig i att vi nu inte bara har en, utan två ad hoc-utredningar med hjälp av externa konsulter.

Betvivlar förmågan

Jag har ingen insyn i kostnaderna för dessa, men som deltagare i den ena betvivlar jag dess förmåga att förbättra arbetsmiljön. Jag kan heller

inte tro annat än att de avvikelser från Förvaltningslagen som regelmässigt förekommer vid betygssättning och registrering, har ett samband med avsaknandet av en egen högskolejurist. Både arbetsmiljö och förvaltningsrätt skulle bättre kunna handläggas inom ramen för befintlig organisation vid Uppsala universitet.

Ämnesseminarier

Slutligen skulle kvalitén på den vetenskapliga verksamheten vid Högskolan för de flesta discipliner må väl av att tillhöra den större ämnesgemenskap som finns vid Uppsala universitet. Forskningsledarna gör ett gigantiskt arbete för att hålla den vetenskapliga standarden uppe, men även om tvärvetenskapliga seminarier fyller en viktig funktion i sig kan de inte ersätta ämnesseminarier som inspirationskälla och kritiker.

ROGER KVIST

Wallsten, forts.

betydelseglidning. Pilarna ger bilden ett slags meningsfullhet som egentligen inte finns där.

Flytande gränser

Traditionell stillbild och film närmar sig varandra och flyter ibland ihop. I vissa sammanhang talar man om "lensed based media". Teknologin flyttar gränserna på samma sätt som föreställningar om det objektivt beskrivande fotografiet och bilden som så att säga försöker att släppa taget om verkligheten. Det är komplext och ställer höga krav på studiet av mediet. Konstnärlig forskning ger här nya möjligheter.

– Vi doktorander hade ingen

tydlig tradition att luta oss mot utan vi fick vara med och delvis skapa forskningsfältet.

Den akademiska hemlösheten för fotografi var heller "ingen dålig utgångspunkt" för det konstnärliga forskningsarbetet, skriver han. Det ger en viss frihet men också ansvar.

Praktisk forskning

För att kort återvända till avhandlingen kan man säga att den bygger på hans egna reflektioner kring sina egna fotografier, där han själv kan sägas utgöra det filter genom vilket bilderna uppfattas.

Det är ingen vanlig hållning för en avhandling!

– Konstnärlig forskning brukar ibland kallas för praktikba-

serad forskning. Det är ett samspel mellan teori och praktik. Det betonas att man som forskare tar med sig sin konstnärliga erfarenhet och sin personliga blick. Därav följer att jag utgått från mitt eget perspektiv men utan att det ska bli alltför personligt.

Andra områden

Nu hoppas han hitta en plats för fotografi i ett flervetenskapligt sammanhang inom Högskolan.

– Det är min ambition. Fotografi har en stor potential inom många områden. I flera ämnen använder man sig till exempel av visuell dokumentation, vilken kan problematiseras och göras mer effektiv.

Han har vidare tankar på hur

fotografi kan användas i vetenskapsteoretiska sammanhang, där forskarens roll, subjektivitet, blick, perspektiv, verklighet, sanning och liknande begrepp behandlas. Det kan även vara lämpligt där man ska diskutera etik och personligt förhållningssätt och bemötande i utbildningar för lärare, psykologer, socionomer och liknande.

OVE WALL

Lars Wallsten är väletablerad konstfotograf och har haft flera uppmärksammade utställningar i Sverige och utomlands. Han har även arbetat som frilansskribent med både text och fotografi.

Utbytesstudent:

Laetitia gör marknadsundersökning åt företag

Laetitia Baldan som studerar marknadsföring i Bryssel i Belgien valde att göra sitt praktikarbete i Gävle.

Laetitia läser marknadsföring i Bryssel men valde att förlägga sin 10-veckors praktikperiod till Gävle. Det innebär att hon arbetar sin huvudsakliga tid på ett bilföretag och har teorilektioner på HiG där hon läser svenska och marknadsföring.

Kom till Bilmetro

Hon berättar att hon tycker svenskarna är lite tillkämpa men när man lär känna dem är de otroligt snälla och hjälpsamma.

Arbetstiden är väsentligt längre här än i Belgien. Hon beundrar också den vackra naturen och detta sägs innan den planerade turen till Lappland som många utbytesstudenter tar chansen att följa med på. Den arrangeras dock inte av HiG.

Laetitia Baldan blir sannolikt är en bra ambassadör för Gävle och Högskolan.

Laetitia Baldan och Bilmetro Lastbilar/Scanias VD Magnus Carlsson har löpande kontakt med varandra under praktikperioden och han är mycket nöjd med henne insats.

Magnus Carlsson är VD för Bilmetro Lastbilar, där Laetitia gör sin praktik i form av en kundundersökning.

– Den handlar om attityder och sådant. Undersökningar har

ju gjorts tidigare men ingen så här grundläggande. Jag har just fått en första rapport av henne och det känns jättespännande, säger han.

Egentligen var det inte me-

ningen att Laetitia Baldan skulle göra praktiken på Bilmetro, men tillfälligheter ville annorlunda. Något som Magnus Carlsson säger sig vara glad åt.

DOUGLAS ÖHRBOM

Hjälp till självhjälp för cykelreovering lockade tiotal

Överraskande stora mängder stelt och sandbemängt fett avlägsnades från ett tiotal cyklar när Personalföreningen ordnade hjälp-till-självhjälp i cykelrust i mitten av mars.

Ett tiotal personer mötte upp med sina cyklar när Personalföreningen ordnade vårrust av cykel i hus 45.

Expertkunskaperna stod cykelreparatör Thoms Holmqvist för. Under hans överinseende fick deltagarna själv skruva, tvätta, stålborsta, spänna, kolla

och fininställa allt rörligt. Han rekommenderade ett "kedjeslack" på två centimeter för cykel utan bakre växeln. Var slacket större var det bara att flytta bakhjulet.

Poker nästa

Pubafton med temat kortspel handlar föreningens nästa program om. Den infaller torsdagen den 3 maj och som vanligt i Soldathemmet. Puben slår upp dörarna kl 16.30. Anmälan till dom@hig.se senast 30 april för poker och/eller smörgåsstube.

Thomas Holmqvist från Posa Cykel hade med sig verktyg, olja och enklare reservdelar. Lotta Möller får hjälp med navet. Lars Söderberg rycker in.

Barnakademin hälsade på:

Ljudets mysterium skingrades, typ

Att det afrikanska derbyinstrumentet vuvuzela skulle bli pedagogiskt material vid HiG var det nog ingen, förutom Göran Nordström, universitetsadjunkt vid Akademien för teknik och miljö, som tänkt sig.

När Barnakademin besökte HiG en eftermiddag i februari var det just vuvuzelor de fick göra av sugrör. Samma teknik, samma ljudkvalitet.

Besöket ingick i en serie föreläsningar för barn mellan åtta och 12 år som initierats av Räd- da Barnens Maria Brodecki och Studieförbundet Britt-Marie Axensköld.

Hur, typ...

Ämnet för träffen var ljud, vad det är, hur det uppstår och hur det sprider sig, eller som en av de små uttryckte det:

– Men, hur går det till, typ?

Göran Nordströms bord innehöll en mängd saker för ända-

målet: tre stämgaflar, elektrisk tongenerator med oscilloskop, fjäderhängd trädocka, luftkanon, foljepapper, sax och sugrör. Allt som en bra lärare kan ha nytta av.

Varsin vuvuzela

Med sugrören visade Göran hur man tillverkar en vuvuzela, fast en mindre och enklare variant än de som många av oss kommer ihåg från fotbolls-VM i Sydafrika 2010.

Vevgrammofon

På bordet stod även en resväska med vev på, en gammal resegrammofon med en lika gammal stenkaka, ett mysterium som väckte påfallande nyfikenhet i cd-generationen.

Ett tiotal barn deltog vid träffen och säsongens sista träff bestod av tillverkning av chokladgodis på ett chokolateri.

OVE WALL

Med diverse alldagligt materiel åskådliggjorde Göran Nordström hur ljud och i andra hand musik kan uppstå, allt till Barnakademin uppskattning.

Biblioteket:

Konsten att skriva litteraturförteckningar

Sedan ett och ett halvt år har högskolan licens på det webbaserade referenshanteringsverktyget RefWorks. Detta gör det betydligt enklare att hantera referenser från olika databaser till ett konto du kan skaffa via bibliotekets webbplats.

Med hjälp av tilläggsprogrammet Write-N-Cite kan du infoga referenser i ett dokument. Referenslistorna kan sedan utformas enligt önskad standard.

På sjuksköterskeprogrammet arbetar studenterna mycket med artiklar i tidskrifter. En första introduktion i RefWorks ges redan andra terminen, studenterna skapar egna konton i RefWorks så att de kan spara sina artiklar.

När de senare ska skriva uppsats är de bekanta med sättet att spara och bearbeta referenser. De får också fördjupning i hur man använder tilläggsprogrammet Write-N-Cite. Tanja Donner undervisar

i vårdkurserna och berättar att studenterna ofta är positivt inställda till RefWorks.

Även för lärare

RefWorks ska även motsvara forskares och lärares behov och om man tidigare har använt ett annat referenshanteringsverktyg, till exempel EndNote, är det lätt att exportera de lagrade referenserna till RefWorks.

Den som inte har erfarenhet alls av referenshanteringsverktyg sedan tidigare eller

vill ha fördjupade kunskaper kan kontakta forskningsbibliotekarie Ann Emilsson för att komma igång.

På bibliotekets webbplats under Skriva och publicera finns Quick start guides med information på olika språk och Tutorials online, börja gärna med: "Accessing RefWorks, Creating an Account, and Logging in".

BARBRO CARLSSON
TANJA DONNER

Stipendiedagen:

145 000 kronor delades ut på tjugo minuter

Den 6 mars inföll vårens Stipendiedag. Då fick studenter och lärare tips om de stipendier som över trettio donatorer försett HiG:s stipendiekommitté med, jämförelsevis en av de största summor bland landets högskolor med över 700 000 kronor. Denna dag slogs även "personbästa" för HiG då 145 000 kronor delades ut under tjugo minuter.

På bilden överst till vänster mottar Kerstin Hedborg och Jenny Bertelsson 20 000 respektive 10 000 kronor via Inger Engsjö från Anna Lisa Detlow-Bergs stipendiefond.

Överst till höger har de fyra stipendiaterna Jenny Grannäs, Erik Sändh, Samuel Norman samt Lene Solberg just mottagit 5 000 kronor vardera av Unionens Andréas Sjölander.

I undre bilden till vänster tilldelas Amir Sattari stipendium om 5 000 kronor via Barbro Fahlstedt och Bo Forsberg från Odd Fellowlogen nr 53. Nederst till höger tilldelas Marcus Magnusson 15 000 kronor av Pontus Gagge från Sandvik AB.

Sjukdom och annat gjorde att vissa stipendiater inte deltog fysiskt vid utdelningen. Detta gäller forskaren Jari Ristiniemi och studenten David Deborg som delade på 50 000 kronor av Gävle kyrkliga samfällighet, Maxine Rymell som mottog 15 000 kronor av Stiftelsen Gästrikeregionens Miljö. Dessutom saknades Unionens stipendiater Jörgen Olsson, Hanna Claw och Josefine Sjöström Järvinen som fick 5 000 kronor var.

Jubileumsprogrammet formar sig

Den 31 maj är som bekant liktydigt med jubileumsfestligheter vid HiG. 35 år som högskola ska firas.

– Förutom stor personalfest med middag och underhållning blir det föreläsningar i Valhall, säger firansvarige Lars Söderberg.

Bland föreläsarna kan nämnas bergsbestigare och äventyrare Renata Chlumska som 2005–2006 med kajak, cykel och inlines tog sig runt USA på 439 dagar. Hon har även bestigit Mount Everest och utsågs 2007 till årets äventyrare.

B

SVERIGE

Porto
betalt

Även de mindre kan

I en replik i Svenska Dagbladet OPINION:s debatt om hur den svenska forskningen ska lyftas skriver Olof Hallonsten, fil dr i forskningspolitik vid Lunds Universitet, under rubriken "De stora universiteten favoriseras":

"Vid svenska universitet och högskolor finns flera världsledande forskningsmiljöer, och inom gruppen av nya lärosäten finns många mycket lovande verksamheter. Sverige är i så måtto en mycket stark forskningsnation, både på grundforskningssidan och i dynamiska utbyten mellan akademi och näringsliv. Men forskningens verkliga framtidsloften är i huvudsak enskilda doktorander och postdoktorer med särskild begåvning och gynnsam omgivning. Ingenting säger att dessa personer eller denna omgivning är vanligare på lärosäten med större forskningsvolym, eller för den delen med latinskt ordspråk i sigillet."

Mac-datorer försvann

Nio kraftfulla iMac-datorer försvann tidigare i mars vid en inbrottsstöld på Högskolan. Via passersystemet kunde ovanligt tät trafik genom vissa dörrar konstaterats av två studenter, vilka anhölls på sannolika skäl för stölden.

Säkerheten i den aktuella lokalen har nu återställts men datorerna har ännu inte återfunnits.

baktanke

Om banken går dålig borde det väl i rimlighetens namn betyda att vi har våra pengar kvar.

OWL

En dag för miljön – kunskap och loppis

Högskolan bjuder åter igen in till Inspirationsdag för hållbar livsmiljö i samband med Framtidsveckan. Onsdag 18 april mellan 9 och 14 serveras massor av nyttiga och inspirerande tips för en hållbar vardag.

Du får till exempel veta allt om din grannes soppåse eller framtidens komposterbara tält i form av korta föreläsningar på 15 minuter.

Eller bli matsmart och lär dig förlänga livet på maten och spara pengar genom att gå Gästrike återvinnarens tipspromenad.

Favorit i repris är loppisen. Studenter och personal är välkomna att boka ett loppisbord kostnadsfritt. Prismärkning står du själv för. Boka ditt bord senast tisdag 10 april hos Maria Åstrand Swenneke, mas@hig.se

FOTOTÄVLING

Fotoklubben vid Högskolan i Gävle och Rådet för hållbar utveckling inbjuder studenter och personal att delta i en fototävling.

Tema för tävlingen är "Liv"

Den som vill delta skickar in en digital bild på temat "Liv" till fotoklubben@hig.se senast 4 april.

- En bild per tävlande med formatet jpg
- Bildens storlek får inte överstiga 5 Mb (storleken på filen)
- Namnge bilden med din e-postadress.

Bilderna kommer att ställas ut på Högskolan under Inspirationsdagen den 18 april. Då sker även prisutdelning till de tre vinnande bidragen som juryn utser. Juryen består av ledamöter från Rådet för hållbar utveckling.

20221635